

Decalogul: importanța lui în viața omului (I)

Sfântul Proroc Moise

*După ce a încetat Dumnezeu de a grăi cu Moise,
pe Muntele Sinai, i-a dat cele două table ale legii,
table de piatră, scrise
cu degetul lui Dumnezeu.*

Ieșirea 31, 18

Nestemate din Sfânta Scriptură

*Atunci Domnul a zis către Moise:
„Așa să vorbești casei lui Iacov și așa
să vestești fiilor lui Israel: Ați văzut că
am grăit cu voi din cer!”*

Ieșirea 20, 22

*Zis-a Moise către popor: „Cutezați,
că Dumnezeu a venit la voi...”*

Ieșirea 20, 20

Definim și căutăm

Definește **a lua în deșert**, cu ajutorul profesorului de religie. Caută expresia în dicționar.

- **a adula** = a flata, a măguli.
- **a institui** = a întemeia.
- **arhiereu** = mare preot.
- **a odrăsli** = a da viață.
- **catapeteasmă** = (aici) draperie care separa încăperile Cortului Sfânt.
- **ferecat** = acoperit cu metal.
- **lespede** = placă de piatră.
- **năstrapă** = vas, cupă.

Ieșirea din Egipt a însemnat pentru evrei parcurgerea unui drum anevoios, dar presărat cu multe împliniri. Dumnezeu i-a răsplătit lui Moise statornicia în credință când, pentru a doua oară, i-a vorbit pe Muntele Sinai.

Moise l-a mulțumit lui Dumnezeu prin post și rugăciune timp de 40 de zile. În această perioadă a ascultat sfaturile Domnului și a primit de la El două lespezi de piatră pe care erau scrise, chiar de mâna Sa, cele zece porunci. Decalogul are rolul de a ne îndruma în viață pe calea cea bună.

Cele zece porunci sunt darul iubirii lui Dumnezeu față de oameni. Ele ne învață respectul față de Domnul și Creatorul tuturor, dar și față de semenii noștri. Pe prima Tablă a Legii se găseau îndatoririle noastre față de Dumnezeu, iar pe cea de-a doua cele față de aproapele nostru. Iată care sunt primele patru porunci, pe care le găsim în Sfânta Scriptură:

1. *Eu sunt Domnul Dumnezeuul tău... Să nu ai alți dumnezei afară de Mine!*
2. *Să nu-ți faci chip cioplit și niciun fel de asemănare a niciunui lucru... Să nu te închini lor, nici să le slujești...*
3. *Să nu iei numele Domnului Dumnezeului tău în deșert...*
4. *Adu-ți aminte de ziua odihnei, ca să o sfințești.*

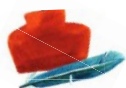
Ieșirea 20, 2-8

Dumnezeu l-a îndrumat pe Moise să-I construiască un lăcaș de închinare: Cortul Sfânt. La porunca Sa, Moise l-a uns arhiereu pe Aaron, fratele lui, instituind preoția în neamul acestuia. În Cortul Sfânt se păstrau Tablele Legii și alte obiecte sfinte, iar arhiereul aducea jertfe și rugăciuni. Astfel se împlineau poruncile față de Dumnezeu.

Mântuitorul Iisus Hristos a amintit, de multe ori, în predicile sale învățăturile din Decalog. El a arătat cât de important este să-L iubim pe Dumnezeu și cum ne putem manifesta respectul față de El.

Întrebări cu tăle

- Cum a reușit să scrie Dumnezeu cu mâna Lui pe o tablă de piatră?
- Cum poți să-i slujești unei statui?
- Dacă doar ne amintim că există o zi de odihnă, înseamnă că am sfințit-o?

Condeii priceput

Cortul Sfânt sau Cortul Mărturiei avea formă dreptunghiulară și era împărțit în două încăperi, prin catapeteasmă: în partea de răsărit se afla Sfânta, iar în partea de apus, Sfânta Sfintelor. În încăperea Sfânta Sfintelor se afla Chivotul Legii, din lemn de salcâm, în care se găseau trei obiecte.

- Privește imaginea și citește textele alăturate. Realizează în caiet corespondența dintre obiectele care se găseau în Chivotul Legii, respectiv locurile sau numele de care se leagă acestea (Muntele Sinai; Peregrinarea prin pustiu, Aaron, fratele lui Moise).

- Numește, cu ajutorul profesorului, cele două persoane din icoana alăturată.

Cortul Mărturiei,
Biserica Domnească
de la Curtea de Argeș

În el se aflau, mai întâi, sfeșnicul, și masa și pâinile punerii înainte; partea aceasta se numește Sfânta. Apoi, după catapeteasma a doua, era cortul numit Sfânta Sfintelor, având altarul tămâierii, de aur, și chivotul Așezământului ferecat peste tot cu aur, în care era năstrapa de aur, care avea mana, era toiagul lui Aaron ce odrăslise și Tablele Legii. Deasupra chivotului erau heruvimii slavei...

Evrei 9, 1-7

Vino și vezi

Scena Cortul Mărturiei se pictează în altarul bisericilor ortodoxe, deoarece jertfa care se aducea de arhiereu pe altarul Legii Vechi preînchipuia Sfânta Liturghie.

- Caută mai multe informații despre Cortul Sfânt.

- Vizitează Biserica Sfântul Gheorghe Nou din București sau Biserica Domnească de la Curtea de Argeș și privește scena Cortul Mărturiei. Ce obiecte recunoști?

Acesta este semn veșnic între Mine și fiii lui Israel, pentru că în șase zile a făcut Domnul cerul și pământul, iar în ziua a șaptea a încetat și S-a odihnit.

Ieșirea 31, 17

Ancore ale credinței

Se cuvine să împlinim a patra poruncă mereu cu gândul la ceea ce înseamnă dragostea lui Dumnezeu pentru noi, prin jertfa Sa și apoi prin bucuria Învierii. Ziua de odihnă pentru creștini este duminica, în amintirea Învierii Mântuitorului, cea mai mare minune și sărbătoare creștină. Această bucurie nu se poate petrece mai bine decât în comuniune, alături de ceilalți semeni ai noștri.

- Cum putem dovedi astăzi respectul față de Dumnezeu?
- Ce exemple concrete puteți da pentru cinstirea zilei de duminică?

Lectură

Dumnezeu ne-a dat de veste
Că El Unul singur este.
Și ne-aduce a Sa Lege
Tuturor, spre-a-L înțelege.

Apoi, tot El ne mai spune
Despre câte sunt în lume,
Să nu fie ridicate,
Ca idoli, sau adulate.

La al treilea îndemn,
Dumnezeu ne dă un semn,
Respectuoși mereu să fim,
Pe Domnul să-L prețuim.

Iar ca să-mplinim acestea,
Tuturor le-aduce vestea
Ca-n final de săptămână,
Odihna să ne rămână.

Analogii cu folos

Compară și găsește învățătura. Verifică împreună cu profesorul.

- Idolii din vechime și idolii de azi: Cum recunoaștem un idol?
- Poruncile lui Dumnezeu și legile noastre: De ce să respectăm legile?

Atelier pentru viață

Împlinirea fiecărei porunci o realizăm prin comportamentul nostru de fiecare zi. Citiți poezia alăturată și apoi rezolvați următoarele cerințe:

- Alcătuiți patru echipe, una pentru fiecare strofă. Analizați cum putem, în zilele noastre, să aplicăm, cu folos, îndemnul din primele patru porunci. Împărtășiți soluțiile celorlalte echipe.
- Discutați și prezentați, pe echipe, câte un caz de respectare sau de încălcare a poruncii din strofa dată.
- Desenați pe o foaie de hârtie câte un simbol semnificativ pentru fiecare strofă, inspirându-vă din desenul de mai jos.

Albumul cu amintiri

Portofoliu interdisciplinar

Realizează o lucrare cu unul din următoarele titluri:

- „Respectul față de Dumnezeu”;
- „Cum ar trebui să ne petrecem ziua de odihnă”.

Merinde pentru suflet

Religia este recunoașterea tuturor îndatoririlor noastre ca fiind porunci divine.

Immanuel Kant
(filosof german)

Aproape ești Tu, Doamne, și toate poruncile Tale sunt adevărul.

Psalmul 118, 151

Cuvinte de ținut minte

- Cele zece porunci au fost scrise chiar de mâna Domnului pe două lespezi de piatră, numite Tablele Legii.
- Primele patru porunci se referă la datoriile omului față de Dumnezeu.
- Moise a întocmit Cortul Sfânt pentru ca Dumnezeu să fie cinstit și să locuiască în mijlocul poporului ales.

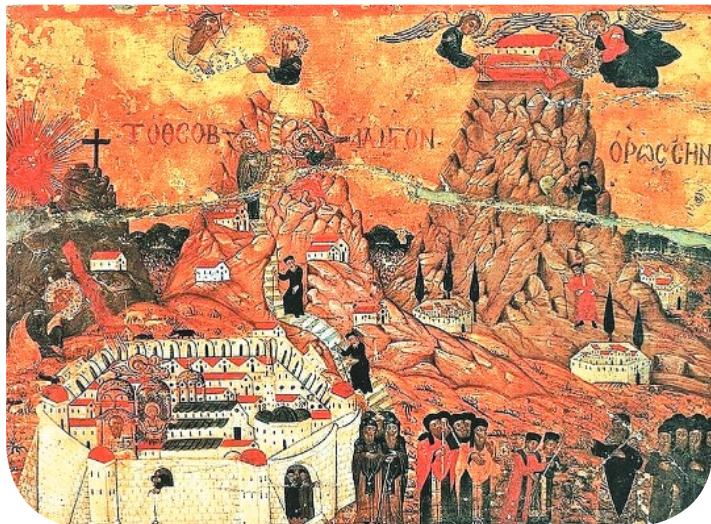

Decalogul: importanța lui în viața omului (II)

*Zis-a Domnul către Moise:
„Cioplește două table de piatră, ca cele
dintâi, și suie-te la Mine în munte
și voi scrie pe aceste table cuvintele care
au fost scrise pe tablele cele dintâi. . .”*

Ieșirea 31, 17

Icoana Muntele Sinai,
Mănăstirea Sfânta Ecaterina, Egipt

Poporul evreu nu a înțeles corect mesajul Decalogului și din nou s-a închinat la idoli. De aceea, Moise s-a supărat și, de mânie, a spart cele două Table ale Legii. Însă Dumnezeu l-a povățuit să cioplească din nou în piatră alte lespezi și să vină cu ele pe Muntele Sinai. Împreună cu Iosua, urmașul său la conducerea poporului evreu, Moise a urcat pe munte și acolo l-a acoperit un nor. El a intrat în mijlocul norului și a stat pe munte patruzeci de zile și patruzeci de nopți. Domnul i-a grăit din nou și Moise a adus poporului evreu iarăși Decalogul.

Poruncile de pe cea de-a doua Tablă a lui Moise se referă la ceea ce trebuie să respectăm în raport cu semenii noștri. Iată care sunt ultimele șase porunci:

5. *Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta...*
6. *Să nu ucizi!*
7. *Să nu fii desfrânat!*
8. *Să nu furi!*
9. *Să nu mărturisești strâmb împotriva aproapelui tău!*
10. *Să nu dorești nimic... din câte are aproapele tău!*

Ieșirea 20, 12-17

Cele două Table au fost păstrate de evrei în Chivotul Legii din Sfânta Sfintelor. Decalogul îl găsim în Sfânta Scriptură în cartea a doua, Ieșirea, și în a cincea, Deuteronomul, din Vechiul Testament. Primele cinci cărți ale Bibliei au fost scrise de către Moise, sub inspirația Duhului Sfânt.

Cele zece porunci constituie, până astăzi, norme morale și religioase pe care, cu toții, ca fii ai lui Dumnezeu, trebuie să le respectăm și să le împlinim. Ele reprezintă partea cea mai importantă din Legea cea Veche sau Legea lui Moise.

Nestemate din Sfânta Scriptură

Iar când se pogora Moise din Muntele Sinai, având în mâini cele două table ale legii, el nu știa că fața sa strălucea, pentru că grăise Dumnezeu cu el... Și vedeau fiii lui Israel că fața lui Moise strălucea...

Ieșirea 34, 29-35

Definim și căutăm

Definește **virtute** cu ajutorul profesorului de religie. Caută termenul în dicționar.

- **a fi desfrânat** = a nu ști când să te oprești, „a nu avea frână”.
- **atribuit** = încredințat, specific.
- **cumpătat** = echilibrat, chibzuit, cu măsură.
- **îndreptar** = colecție de norme, reguli; călăuză, ghid.
- **Tora** = primele cinci cărți ale Sfintei Scripturi, scrise de Prorocul Moise.

Tora

Vino și vezi

▪ Caută pe internet imagini cu Tora, cartea fundamentală a evreilor. Știi că ea conține cele zece porunci sau Legea lui Moise?

▪ Caută în cartea de rugăciuni pregătirea pentru spovedanie. Ce se spune despre cele zece porunci?

▪ Caută imagini cu picturi celebre ale Prorocului Moise și cu Tablele Legii.

▪ Vizionează pe YouTube filmul *Pleodoarie pentru Creator*. Comentează împreună cu profesorul și colegii.

Păzește, fiule, povața tatălui tău și nu lepăda îndemnul maicii tale.

Pildele lui Solomon 6, 20

Să nu socotiți că am venit să stric Legea sau prorocii; n-am venit să stric, ci să împlinesc.

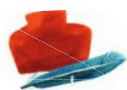
Matei 5, 17

Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău și cu tot cugetul tău. Aceasta este marea și întâia poruncă. Iar a doua, la fel ca aceasta: Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși. În aceste două porunci se cuprind toată Legea și prorocii.

Matei 22, 37-40

Întrebări cu tăle

- A doua oară Dumnezeu a scris cele zece porunci tot cu mâna Sa?
- Trebuie să ne dorim să ajungem la nivelul celorlalți?
- În afara celor zece porunci, mai avem și altele lăsate de Dumnezeu?

Condeiul priceput

Respectarea celor zece porunci ne ajută la îndeplinirea cu succes a celorlalte reguli cu care ne confruntăm zilnic în viața de elev.

Enumerați ultimele șase porunci ale Decalogului. Citiți conținutul celorlalte două coloane de mai jos și rezolvați următoarele cerințe:

• Stabiliți oral care dintre cele șase porunci ar putea să ne ajute pentru respectarea normelor din regulamentele școlare.

• Completați pe caiete minimum două reguli pentru fiecare coloană. Puteți realiza un pliant conform modelului de mai jos.

Decalogul (II)	Regulamentul școlar	Regulile clasei
5	• Respectăm cadrele didactice și personalul școlii.	• Păstrăm liniștea în timpul orelor.
6	• Nu ne însușim bunurile altora.	• Nu alergăm în clasă sau în școală.
7	•	• .....
8	•	• .....
9	•	• .....
10	•	• .....

Ancore ale credinței

Mântuitorul Iisus Hristos ne învață în Noul Testament că împlinirea poruncilor este necesară și devine deplină prin iubirea lui Dumnezeu și a aproapelui. Mai mult, pentru a arăta care este forma supremă a dragostei, Mântuitorul ne îndeamnă să-i iubim chiar și pe dușmani. De aceea, religia creștină se mai numește și religia iubirii, iar modelul suprem de iubire este Hristos Însuși.

Citiți textele alăturate și răspundeți la următoarele întrebări:

- Ce legătură este între Decalog și Hristos?
- Ce înseamnă să-l iubim pe aproapele nostru ca pe noi înșine?
- Cum ar trebui să ne rugăm pentru vrăjmașii noștri?

Analogii cu folos

Compară și găsește învățătura. Verifică împreună cu profesorul.

- Dumnezeu și părinții noștri: Cum ar trebui să ne cinstim părinții?
- Decalogul și regulile zilnice de comportament: Regulile făcute de oameni sunt inspirate și de Dumnezeu?

Atelier pentru viață

Împlinirea fiecărei porunci o realizăm prin comportamentul nostru de fiecare zi. Citiți poezia alăturată și apoi rezolvați următoarele cerințe:

- Alcătuiți șase echipe, una pentru fiecare strofă. Analizați cum putem, în zilele noastre, să aplicăm, cu folos, îndemnul din ultimele șase porunci. Împărtășiți soluțiile celorlalte echipe.
- Discutați și prezentați, pe echipe, câte un caz de respectare sau de încălcare a poruncii din strofa dată. Jucați *Așa da, așa nu*.
- Desenați pe o foaie de hârtie câte un simbol semnificativ pentru fiecare strofă, inspirându-vă din desenul de mai jos.

Cuvinte de ținut minte

- Ultimele șase porunci se referă la datoriile față de semenii noștri.
- Decalogul reprezintă Legea Vechiului Testament sau Legea lui Moise.
- Cele zece porunci au fost îndreptar spre primirea Legii celei Noi, a Mântuitorului Iisus Hristos.

Lectură

De părinți să ne-amintim
Împreună să-i cinstim,
Să le arătăm iubire,
Spre-a tuturor împlinire.

Apoi Dumnezeu ne spune
Că viața este în lume
Lucrul cel mai minunat,
Dat mereu spre-a fi păstrat.

La al șaptelea îndemn,
Dumnezeu ne dă un semn
Când trebuie să ne-oprim,
Cumpătați mereu să fim.

Iar ce nu ne aparține
Și vrem a lua, nu e bine.
Fiindcă noi nu am trudit
Pentru-acestea, n-am muncit.

Înțelegem că minciuna
Este mai mereu totuna
Cu a spune că nu știi,
Și de folos să nu fii.

În final aflăm că-n lume
Nu e chiar atât de bine,
Când ajungem să dorim
Ce-au alții și să poftim.

Albumul cu amintiri

Portofoliu interdisciplinar

Realizează o lucrare cu unul din următoarele titluri:

- „Cinstirea părinților”;
- „Ce înseamnă să fim cumpătați”;
- „Importanța adevărului”.

Merinde pentru suflet

Decalogul lui Moise este școala primară de lucrare și de pregătire pentru școala cea înaltă a dragostei.

Sfântul Nicolae Velimirovici